

แนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน
ของ จเด็จ กำจรเดช “แดดเช้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ”

CONCEPTS APPEARING IN THE SHORT STORIES OF CHADET KAMJORNET'S
THE SEA WRITE AWARDS ON "THE MORNING SUN IS TOO HOT TO SIP COFFEE"

น้ำฝน พลโยธา, ปูน ชมภูพระ, ปพิชญา พรหมกันธา และพัทธนันท์ พาป้อ

สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

thaieducpru@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช เรื่อง “แดดเช้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช “แดดเช้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ”

ผลการวิจัยพบว่า ในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจร “แดดเช้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” ปรากฏแนวคิด 4 ด้าน ได้แก่ แนวคิดแสดงทรรศนะ แนวคิดแสดงอารมณ์ แนวคิดแสดงพฤติกรรม และแนวคิดแสดงสภาพเหตุการณ์

คำสำคัญ: แนวคิด, รวมเรื่องสั้น, รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน, จเด็จ กำจรเดช

Abstract

research on concepts appearing in the short stories of chadet kamjorndet's the sea write awards on "the morning sun is too hot to sip coffee". Intended to study the concepts presented in the short stories of Chadet Kamjorndet's the sea write awards on "the morning sun is too hot to sip coffee".

The results of the research were in the short story Chadet Kamjorndet's Best ASEAN Creative Award, when the morning sun is too hot to sip coffee, four concepts appear: Conceptual expression, Emotional concept, Concept of behavior and Concept of incident condition.

Keywords: concepts, short stories, Chadet Kamjorndet, BEST ASIAN creative award

บทนำ

วรรณกรรมปัจจุบันเริ่มแพร่หลายในสังคมไทยตั้งแต่สมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพราะรับรูปแบบ แนวคิด และกลวิธีการแต่งของทางตะวันตกมาใช้ในการเขียน จนเกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะโครงสร้างวรรณกรรมไทยที่เขาสุยุคปัจจุบันอย่างเห็นได้ชัดเจน (วิบูลยวรรณ มุสิกะนุเคราะห์, 2549, หน้า 53-54) ดังนั้นวรรณกรรมจึงเป็นผลงานที่สร้างขึ้น โดยรวบรวมความรู้ ความคิด เรื่องเล่า เหตุการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้อ่าน วรรณกรรมจึงสามารถแบ่งเป็นสารคดีกับบันเทิงคดี บันเทิงคดีเป็นงานเขียนที่มีเนื้อหา สารความรู้ ความบันเทิงไปในขณะเดียวกัน

ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ ดังที่ มานพ ถนอมศรี (2546, หน้า 28) ได้อธิบายไว้ว่า บันเทิงคดีได้แบ่งเป็นหลายรูปแบบ ได้แก่ นวนิยาย บทละคร เรื่องสั้น ฯลฯ สำหรับเรื่องสั้นเป็นวรรณกรรมที่เล่าเรื่องแบบสั้น ๆ มีขนาดความยาวของเรื่องกำหนดไม่ตายตัว ใช้ถ้อยคำไม่มากนัก ตามมาตรฐานของเรื่องสั้นรุ่นเก่าควรมีจำนวนคำ 4,000-5,000 คำ โครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละครน้อย การสร้างฉาก บทสนทนา ให้กระชับรัดกุม และมีประโยชน์ต่อการดำเนินเรื่องมากที่สุด สามารถอ่านจบได้ในเวลาสั้น หรืออ่านจบได้ในเวลาไม่เกิน 50 นาที

ถวัลย์ มาศจรัส (2544) ได้อธิบายไว้ว่า เรื่องสั้นเป็นบันเทิงคดีที่พัฒนาและเปลี่ยนแปลงรูปแบบมาจากนิทาน ประสมประสานกับแนวความคิดแบบตะวันตก เป็นงานเขียนที่แต่งขึ้นเป็นเรื่องมีขนาดสั้นและมีโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีแก่นเรื่องเดียว มีตัวละครน้อย เน้นพฤติกรรมของตัวละครในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งมากกว่าจะติดตามพัฒนาการของตัวละคร เรื่องสั้นจะสะท้อนสังคมโดยการนำเสนอเหตุการณ์ทั่วไปที่เกิดขึ้นในสังคม รวมทั้งสะท้อนค่านิยมในชีวิตจิตใจของคนในสังคม ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของนักประพันธ์ นอกจากนี้จากการศึกษาของ พัทธนันท์ พาป้อ และคณะ (2561, หน้า 91)พบว่า เรื่องสั้นนับว่าเป็นรูปแบบวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีความเคลื่อนไหวมากที่สุดในปัจจุบันเรื่องสั้นมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย ทั้งนักเขียน แนวการเขียน และรูปแบบการเขียนในด้านกลวิธีการเล่าเรื่องนั้นจะเห็นได้ว่าการทดลองหลายรูปแบบ แสดงให้เห็นว่านักเขียนเน้นการแสวงหากลวิธีการเล่าเรื่องแบบใหม่ ๆ ไม่ได้ยึดกฎเกณฑ์หรือสูตรสำเร็จของโครงสร้างแบบเดิม มีความพยายามที่จะหากลวิธีการนำเสนอรูปแบบ ต่าง ๆ โดยเฉพาะการเขียนเล่าเรื่องเพื่อให้เกิดภาพสะท้อนหรือแนวคิดในเรื่องที่ถือว่าเป็นการนำเสนอของนักเขียนแต่ละบุคคลที่คิดค้นกลวิธีของตน ส่งผลให้เรื่องสั้นในสมัยใหม่มีความซับซ้อนมากขึ้น

สำหรับเรื่องสั้นเป็นวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมีผลงานที่พิมพ์เป็นระยะเวลานาน และมีงานเขียนประเภทเรื่องสั้นจำนวนมาก โดยเฉพาะเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ ซึ่งผู้วิจัยให้ความสนใจในการศึกษาเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวคิดและตัวละครที่ปรากฏในเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ เพื่อจะได้เข้าใจแนวคิด และตัวละครที่ผู้เขียนเรื่องสั้นต้องการถ่ายทอด ซึ่งสะท้อนให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน ดังที่ วรรณะรัตน์ ไชยวงศ์ (2550, หน้า 12) กล่าวว่า แนวคิดของผู้เขียนที่เป็นความคิดเห็นหรือปรัชญาของผู้เขียนซึ่งสอดแทรกอยู่ในพฤติกรรมตัวละคร หรือคำพูดของตัวละคร ในการเสนอความคิดเห็น หรือแนวคิดนี้ ผู้เขียนจะไม่นำเสนอออกมาโดยตรง แต่มักจะสอดแทรกซ่อนอยู่ในพฤติกรรมของตัวละคร เป็นแก่นเรื่อง สอดคล้องกับ ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2553, หน้า 159) อธิบายว่า “แนวคิด” คือหัวใจสำคัญของเรื่อง เป็นแก่นเรื่องหรือปรัชญาสำคัญของเรื่องผู้อ่านจะพิจารณาแนวคิดในวรรณกรรมเพื่อให้รู้เข้าใจและเป็นแนวทางเบื้องต้นว่าเรื่องนั้นมีแนวคิดอย่างไร หรือเน้นการนำเสนอปรัชญาความคิดใดเป็นสำคัญ

จากความสำคัญข้างต้นที่กล่าวมา ผู้วิจัยสนใจวรรณกรรมรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช “แดดเช้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” ที่มีเนื้อหาแนวหลากหลาย คณะผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยในครั้งนี้โดยสนใจศึกษาแนวคิดที่ปรากฏในแนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้น ซึ่งเป็นการนำเสนอแนวคิดที่มาจาการถ่ายทอดประสบการณ์ของผู้แต่งที่หลากหลายออกมาเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจ สะท้อนแนวคิด พฤติกรรม และวิถีอันจะเป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับการศึกษาเรื่องสั้นในด้านอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

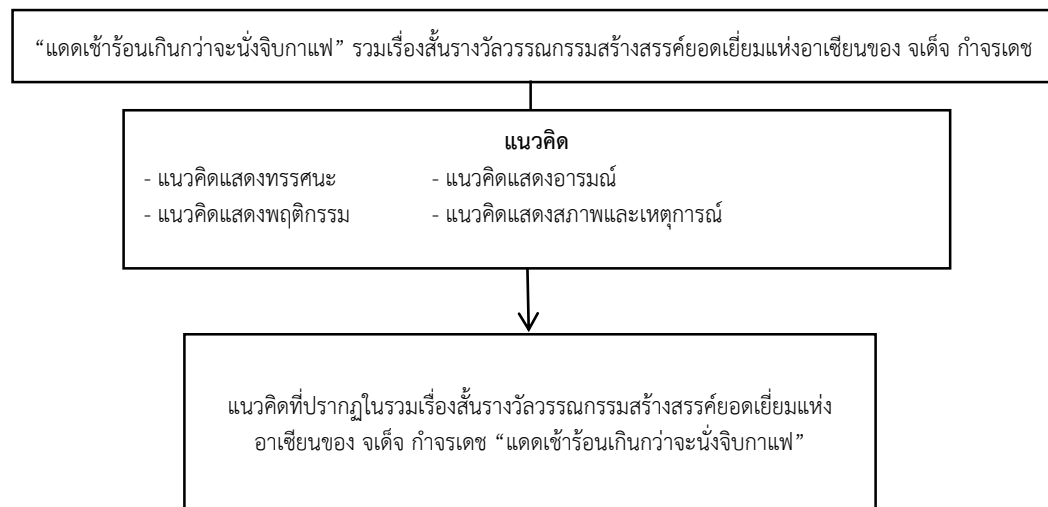
เพื่อศึกษาแนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช เรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ”

สมมติฐานการวิจัย

แนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช เรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” มีหลากหลายแนวคิด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตารางที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้จะใช้รวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช เรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” ปี พ.ศ. 2554 จำนวน 12 เรื่องสั้น ได้แก่

- 1) สิ่งชำรุดของพระเจ้า
- 2) คล้ายว่าเริ่มจากฝน
- 3) ด้วยดวงตามืดบอดนั้น, ฉันเห็น
- 4) อยากได้สักบทเรียนใหม่
- 5) แม่ที่พตายแล้ว
- 6) หนุมานเหยียบเมือง
- 7) หวังว่ากิมิซังจะไม่พลาดอีก
- 8) นาฏกรรมแห่งไฟ : ละครสามองก์ฯ

9) อย่างน้อยสัก 5 นาที

10) มิติทับซ้อนในโลกออนไลน์

11) แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ

12) ไปกินมื่อเช้าที่ดาวพลูโต

ขอบเขตด้านเกณฑ์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” โดยพิจารณานาจากแนวคิดของ สุภารัตน์ เสรีวัฒน์ (2522, หน้า 12) ที่ได้ให้ความหมายของแนวคิดไว้ว่า แนวคิด คือ ความคิดหรือทัศนคติ หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ผู้แต่งมุ่งเสนอต่อหรือสื่อถึงผู้อ่าน ซึ่งได้แบ่งแนวคิดออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. แนวคิดแสดงทรรศนะ คือ แนวคิดที่ผู้แต่งมุ่งเสนอหรือแสดงทัศนคติความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ต่อค่านิยมในสังคม ต่อคุณธรรม ตลอดจนสิ่งที่ตรงข้ามกับคุณธรรม ต่อสภาพความเป็นไปของผู้คนชีวิตประจำวัน เหตุการณ์บ้านเมืองเหล่านี้ เป็นต้น

2. แนวคิดแสดงอารมณ์ คือ แนวคิดที่ผู้แต่งมุ่งแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร เช่น ความรู้สึก หว่าเหว ความเหงา ความน้อยใจในโชคชะตา ความอิจฉาริษยา ความหึงหวง ความรัก ความแค้น ความเกลียดชัง ความกลัว เป็นต้น แนวคิดแบบนี้ถ้าผู้แต่งมุ่งเสนอต่ออารมณ์ความรู้สึกนี้ ก็หมายความว่าผู้แต่งต้องการให้ผู้อ่านได้รับรู้อารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร หรืออาจต้องการให้ผู้อ่านทั้งรับรู้และมีส่วนร่วมรู้สึก คือเกิดอารมณ์ความรู้สึก คล้อยตามตัวละครในเรื่องไปด้วย ซึ่งผู้แต่งจะทำให้สำเร็จแค่ไหน ขึ้นอยู่กับเทคนิค หรือ กลวิธีในการแต่งของนักประพันธ์แต่ละคน

3. แนวคิดแสดงพฤติกรรม คือ แนวคิดที่ผู้แต่งมุ่งเสนอพฤติกรรมของตัวละคร และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในเรื่องจะเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง พฤติกรรมของตัวละครที่ผู้แต่งมุ่งให้เป็นแนวคิด อาจเกิดขึ้นจากการคลี่คลายมาจาก ทรรศนะคติต่อค่านิยม ความรู้สึกนึกคิด เป็นต้น

4. แนวคิดแสดงสภาพและเหตุการณ์ ได้แก่ แนวคิดที่ผู้แต่งมุ่งแสดงสภาพบางอย่าง หรือเหตุการณ์ บางตอนบางช่วงของชีวิตตัวละคร เช่น สภาพความยากจนของชาวชนบท ในหมู่บ้านหนึ่ง หรือในจังหวัดหนึ่ง หรือ เหตุการณ์ช่วงหนึ่งที่เกิดขึ้นในครอบครัวหนึ่งที่ยากจน เช่น ช่วงขณะที่ผู้เป็นแม่เจ็บหนัก ออดอยาก และกำลังจะตาย แนวคิดแสดงสภาพของผู้ที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ สภาพความซ้ำซาก จำเจน่าเบื่อหน่าย และชีวิตที่ขมขื่นของกรรมกรในโรงงานที่ต้องทำงานราวเครื่องจักร สภาพความวุ่นวายของเมืองใหญ่ ๆ เป็นต้น

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ปีการศึกษา 2562

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ”

2. ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด และตัวละครที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช “แดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ”

3. เขียนรายงานการวิจัย และสรุปการวิจัยโดยใช้ พรรณนาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ แนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้น รางวัลสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช เรื่อง “แดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิด ซึ่งแบ่งออกเป็น แนวคิด 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ แนวคิดแสดงพรรณนะ แนวคิดแสดงอารมณ์ แนวคิดแสดงพฤติกรรม แนวคิดแสดงสภาพและเหตุการณ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กำจรเดช “แดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวอย่างดังนี้

1. **แนวคิดแสดงพรรณนะ** คือ แนวคิดที่มุ่งเสนอเป็นการแสดงพรรณนะความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ถูกแต่งได้ แสดงออกมาเพื่อเป็นการบ่งบอกถึงตัวตนของผู้แต่ง และพรรณนะ มุมมองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ผู้แต่งอาจจะมองแตกต่างจากคนอื่น ๆ ซึ่งแนวคิดที่แสดงพรรณนะออกมายังสามารถสะท้อนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้เป็นอย่างดี ดังปรากฏในเรื่องสั้นต่อไปนี้

ในเรื่องสั้น **สิ่งขำรุคของพระเจ้า** ได้เสนอแนวคิดแสดงพรรณนะของผู้แต่งเกี่ยวกับความตาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ทุกคนเกิดมาล้วนต้องเจอเป็นลำดับสุดท้ายของชีวิต การตายมีหลากหลายสาเหตุ ทั้งสาเหตุที่ควบคุมได้ และควบคุมไม่ได้ ซึ่งตัวละครที่ผู้แต่งได้นำเสนอขึ้นมา เป็นตัวละครที่ต้องพลัดพรากจากคนรัก สิ่งที่พลัดพรากคนรักของเขา นั่นก็คือ ความตาย ซึ่งผู้แต่งได้เสนอแนวคิดแสดงพรรณนะไว้ ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่องดังนี้

“พระพุทธศาสนาสอนว่าการฆ่าตัวตายเป็นบาป บาปรุนแรงที่ทำให้วิญญาณไม่ไปสุดไปเกิด ซึ่งถ้าเราสามารถเห็นวิญญาณได้ เราก็คงเห็นวิญญาณนั้นตายอย่างไร ในที่เดิม เวลาเดิมทุกวันเข้าใจไหม...เปิดแสดงทุกวัน ที่เดิม เวลาเดิม”

“อาจใช่ ผมเหมือนวิญญาณหลงทาง” ผมจิบน้ำร้อน จ้องมองลึกลงไปในดวงตาของเขา

“แต่จะเกี่ยวอะไรกับบาร์โค้ดในดวงตาภรรยาของผม” ในอนาคต อาจมีการใช้วิธีนี้ลงโทษคนทำผิด”

“แบบไหน” “สมมติคุณฆ่าใครบางคน เขาก็จะหาวิธีทำให้คนที่ตายปรากฏตัวให้คุณเห็นทุกวัน คุณจะรู้สึกอย่างไร ยิ่งถ้าคนที่คุณฆ่าเป็นคนที่คุณไม่อยากจะฆ่า เช่น ลูกและเมีย พ่อแม่พี่น้อง คุณฆ่าเขาตาย แต่เขายังนั่งในห้องรับแขก นอนในห้องนอนทุกคืนที่คุณกลับถึง คุณอาจดีใจที่เห็นเขาอีกครั้ง หรือไม่คุณก็ต้องฆ่าเขาอีกที ซ้ำแล้วซ้ำเล่าทุกวัน”

(สิ่งขำรุคของพระเจ้า, 2554, หน้า 37)

จากเนื้อความข้างต้นชี้ให้เห็นว่า มุมมองที่ผู้แต่งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความตายนั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับ

ทุกคน ไม่มีละเว้น

ในเรื่องสั้น *ด้วยดวงตามีตบอด*, ฉันทเห็น ได้เสนอแนวคิดแสดงทรรศนะเกี่ยวกับมนุษย์ มนุษย์บนโลกส่วนใหญ่ ถูกสร้างขึ้นมาให้มีความรู้สึก รัก โลภ โกรธ หลง และยังมีพฤติกรรมอีกหลายอย่างที่แสดงออกคล้ายกัน โดยผู้แต่งมุ่งเสนอเกี่ยวกับการตัดสินใจเชื่อ หรือการรับรู้ของมนุษย์ว่าล้วนแต่ตัดสินใจทุกอย่างด้วยสายตา ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่องดังนี้

ก่อนงานบุญสงกรานต์สามวัน, เวลาเข้าก่อนแสงเบิกฟ้ากลุ่มผู้ชายเมาค้ำรุ่งจากหมู่บ้านใกล้ ๆ เดิน ขับเพลง บอกผ่านวัดน้ำใต้ เห็นมณฑปล้อแสงดาววิบวิบ จึงลอดซุ่มประตู หมายไหว้พระ แต่เมื่อถึงมณฑป ทั้งหมดก็แทบหายเมา เสียงอ้อแอ้รับร้องกลอนลั่นวัดเจียบโดยฉับพลัน

“พระหาย!”

เสียงอะอะปลุกชาวบ้านเรือนใกล้วิ่งมาดู จากน้อยๆ ค่อยๆ ลุกلاميใหญ่โต

เล่ากันว่า มนุษย์ตัดสินใจทุกอย่างด้วยสายตา กำหนดด้วยจิต รู้สึกจากสัมผัส แต่ถูกครอบงำจากการมองเห็น

(ด้วยดวงตามีตบอดฉันทเห็น, 2554, หน้า 115)

จากเนื้อความข้างต้นชี้ให้เห็นว่า มนุษย์บนโลกส่วนใหญ่ถูกสร้างขึ้นมาให้มีความรู้สึก รัก โลภ โกรธ หลง และยังมีพฤติกรรมอีกหลายอย่างที่แสดงออกคล้าย ๆ กัน

ในเรื่องสั้น *แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ* ได้เสนอแนวคิดแสดงทรรศนะชีวิตของมนุษย์ โดยผู้แต่งมุ่งแสดงทรรศนะการใช้ชีวิตมีอยู่ 2 อย่าง คือความจริงกับความฝัน ขึ้นอยู่กับว่าเราจะสามารถทำให้ความฝันนั้นกลายเป็นจริงได้หรือไม่ หรือจะยังจมปลักอยู่กับความฝันเช่นนั้น ไม่ลงมือทำสักที และสิ่งที่ทำให้เราต้องกล้าเอาชนะสักที คือ จิตใจของเรา ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่อง ดังนี้

ย้ายที่ผูกไปตามใจที่รุ่มร้อน อยากไปให้ไกล ๆ แต่ต้องรอ ไม่อยากรอแต่ไปไหนไม่ได้ รู้สึกว่าต้องรอแม้ไม่รู้เหตุแห่งการรอ แต่รู้เหตุผลที่ต้องรอ กว่าฝนจะตก พื้นดินต้องสะสมความชื้นไว้ให้เพียงพอ เช่นกันก่อนจะถึงการตัดสินใจครั้งสำคัญ เราต้องรอให้จิตใจพร้อมบางครั้งชีวิตก็ตกอยู่ในสภานี้ ปลายข้างหนึ่งยึดติดไว้กับความจริง ขณะอีกปลายผูกติดไว้กับความฝัน ความฝันเหมือนบทกวีที่งดงาม แต่ความจริงมักตรงข้ามสิ่งที่ตี้นลิ้มตาขึ้นมาเจอมักจะเจ็บปวด

(แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ. 2554, หน้า 283-284)

จากเนื้อความข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ความฝัน ซึ่งทุกคนมีความฝัน แต่การประสบความสำเร็จของความฝัน นั้นไม่ใช่ทุกคน

2. แนวคิดแสดงอารมณ์ แนวคิดเกี่ยวกับแสดงอารมณ์ เป็นแนวคิดที่มุ่งต้องการให้ผู้อ่านได้รับรู้อารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร หรืออาจต้องการให้ผู้อ่านทั้งรับรู้และมีส่วนร่วมรู้สึก คือเกิดอารมณ์ความรู้สึก คล้อยตามตัวละครในเรื่องไปด้วย ซึ่งชัดเจน จดชัด ได้เสนออารมณ์ ความรู้สึกของมนุษย์ จิตใต้สำนึกที่อยู่ในภาวะอารมณ์นั้น ดังตัวอย่างที่ปรากฏดังนี้

ในเรื่องสั้น *อยากได้สักบทเรียนใหม่* ได้นำเสนอแนวคิดแสดงอารมณ์ที่กำลังสิ้นหวังของชีวิต ตาเฒ่าซึ่งป่วยเป็นเส้นเลือดหัวใจตีบตัน ตาเฒ่าเหมือนได้พรวิเศษสามข้อ โดยการได้ยามาทานสามเม็ด เพื่อเป็นการต่อลมหายใจของตาเฒ่าจนกระทั่งมาถึงเม็ดสุดท้าย ตาเฒ่ารู้ว่ายามาเม็ดสุดท้ายคือสุดท้ายของชีวิตแล้ว โดยผู้แต่งได้มุ่งเสนออารมณ์ของตาเฒ่าได้

อย่างชัดเจน ทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตามตัวละคร ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่องดังต่อไปนี้

“รู้ไหมทำไมฉันจึงตั้งต้นจะทำงานต่อจนจบสายทั้งที่ฉันควรเลิกตั้งนานแล้ว ฉันเลิกไม่ได้ จะว่าถนอมมันยั่วยวน หรือเป็นคำสาป อาจเป็นอย่างนั้น แต่เหตุผลจริงๆ ก็คือเงิน ง่าย ๆ ฉันทำงานมาก็ปีแล้ว แต่ไม่เคยมีเงินเก็บ ได้มาก็หมดไป ไม่ใช่ไม่อยากเก็บ แต่มันไม่มีเหตุผลในการเก็บนี่หว่า”

“ตอนนี้คิดจะเก็บ ไข่เปิดร้านคาราโอเกะละสิ” ผมยั่ว รู้สึกว่าบรรยากาศกำลังดีขึ้น

“ให้ลูกต่างหาก”

“ไหนบอกไม่มีอะไรให้หว่า”

แกนิ่งเนิ่นนาน คล้ายกำลังรื้อฟื้นความทรงจำ

“ฉันทิ้งลูกไปนาน ไม่หรอก เขามีครอบครัว ฉันก็มีทางของฉัน แต่ปีนี้น่าจะเป็นปีสุดท้าย เสร็จสายนี้ฉันก็วางมือ แต่ฉันจะไปไหนละ ถ้าไม่ใช่บ้านลูก ฉันจึงหวังเงินสักก้อนไปให้ลูก ไม่ได้หวังให้เขาดูแลหรอกแต่อยากมีเงินค่าทำศพตัวเอง”

(อยากได้สักบทเรียนใหม่. 255, หน้า 133)

จากเนื้อความข้างต้นชี้ให้เห็นถึงความสิ้นหวังของชีวิตมนุษย์ เกิดอารมณ์เศร้า ซึ่งเป็นอารมณ์ที่ไม่พึงปรารถนา

ในเรื่องสั้น **มิติทับซ้อนในโลกซ้อนเร้น** ได้เสนอแนวคิดแสดงอารมณ์โกรธโมโห ของชายที่หึงหวงผู้หญิงที่เขา รัก ชายที่เก็บซ่อนความรู้สึกที่มีต่อหญิงสาวมาตลอดเพราะมีกฎที่เขาและหญิงสาวตั้งขึ้นมา คือห้ามรักกัน สุดท้ายเขาก็ทนไม่ได้ต่อความรู้สึกของตัวเองที่มีแต่หญิงสาว โดยผู้แต่งได้เขียนสร้างสถานการณ์ให้ชายต้องมาพบเจอกับเหตุการณ์นี้ ทำให้ผู้อ่านสามารถคล้อยตามความรู้สึกของตัวละครได้เป็นอย่างดี ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่องดังนี้

เกือบเที่ยงคืน เขารู้สึกมีฝัน พยายามต่อโทรศัพท์ถึงเธอก็ครั้ง ไม่มีสัญญาณตอบรับ เขาเกือบขว้างโทรศัพท์ทิ้ง แต่เปลี่ยนใจลุกขึ้น แล้วก้าวขึ้นบันไดลูชันบน ไฟสีแดงสลัวทำให้เขารู้สึกขย้อในท้อง ก้าวตรงไปยังประตูห้องที่ดีที่สุดไม่ยากที่จะรู้ว่าผู้มีอิทธิพลอยู่ในห้องไหน

ฉันคือยอดมนุษย์ เขาบอกตัวเองแล้วถีบประตูเข้าไป

“มันไม่ใช่ที่เธอคิดนะ” เสียงเธอยังสั้น แม้จะพยายามบังคับให้เป็นปกติในแบบที่เธอทำเป็นประจำ

มันไม่เหมือนกับที่เขาคิดแน่นอน

เขาคิดว่าจะบุกเข้ามาเจอการทำชั่วขนานใหญ่ของผู้มีอิทธิพล ที่มีตำแหน่งเป็นถึงนายกเทศมนตรี ยาเสพติดหรืออะไรที่ร้ายพอๆกัน แต่เขากลับเข้ามาเจอผู้มีอิทธิพลที่ร่างเปลือยเปล่าบนเตียง และที่นั่นตรงขอบเตียงนั้น ผู้หญิงที่เป็นเหตุเกือบให้เขาต้องขว้างโทรศัพท์ทิ้ง ผู้หญิงที่น่าจะรอเขาอยู่ในมิติที่นั่นคหหมายไว้

(มิติทับซ้อนในโลกซ้อนเร้น. 2554, หน้า 275)

จากการวิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในเรื่องแดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ พบว่ามีแนวคิดแสดงอารมณ์ของมนุษย์อย่างหลากหลาย ที่ผู้แต่งนำเสนอผ่านตัวละคร ทั้งอารมณ์ความรู้สึกเศร้า เหงา รัก คิดถึง ฯลฯ ซึ่งอารมณ์ที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเอง ตามสิ่งเร้าที่มากกระทบนั่นเอง

ในเรื่องสั้น **ไปกินมื้อเช้าที่ดาวพลูโต** ได้เสนอแนวคิดแสดงอารมณ์ของคนรักทั้งสอง ที่มีต่อกันทั้งความรัก ความเป็นห่วง เมื่อต้องเห็นคนรักต้องมาลำบากด้วย ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่องดังนี้

หยดน้ำไหลจากทางตา ลงข้างแก้มที่ซุบผอม ก่อนไหลระเร่ไปถึงใบหู นั่นเป็นสิ่งที่เคียวที่บอกว่าวีโอนอร์ฟชา เวียก็ยังมีความรู้สึก สูดรับเช็ดน้ำตาให้เขา แล้วโอบซบร่างที่นอนนิ่งบนเตียง

“คุณสงสารฉันหรือ ไม่ต้องหรอก...” หล่อนสะอื้นจนคำว่า ฉันเต็มใจทำ กลืนหายลงคอ กอดร่างชายที่เป็นสามี แน่นขึ้น ขณะเขาได้แต่กอดตาไปมาเขาเพิ่งรับรู้เมื่อไม่กี่วันก่อนว่าผู้หญิงที่นั่งเฝ้า และคอยดูแลมาตลอดคือภรรยาของเขา วีโอนอร์ฟ ชาเวียสก็อยากกอดเธอ อยากสัมผัสเธอ อยากปลอบใจเธอบ้าง แต่ร่างกายไม่อนุญาตให้ทำได้ตั้งใจ สิ่งเดียวที่เขาได้รับอนุญาตให้แสดงออกมาคือน้ำตาที่ไหลริน...

(ไปกินมื้อเช้าที่ดาวพลูโต. 2554, หน้า 358)

จากการวิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในเรื่องแคดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ พบว่ามีแนวคิดแสดงพฤติกรรม ซึ่งพฤติกรรมที่ผู้แต่งนำเสนอเป็นพฤติกรรมทั้งเหมาะสม ควรปฏิบัติตาม และไม่เหมาะสม ไม่ควรนำไปเป็นอย่าง

3. แนวคิดแสดงพฤติกรรม พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในเรื่องจะเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นของตัวละครในเรื่อง มีทั้งพฤติกรรมที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม ซึ่งเจตเจ กัจจรเดช ได้เสนอพฤติกรรมของมนุษย์ ดังปรากฏในเรื่องสั้นต่อไปนี้

ในเรื่องสั้น **คล้ายว่าเริ่มจากฝน** ได้เสนอเกี่ยวกับ**แนวคิดแสดงพฤติกรรม** แนวคิดผู้แต่งมุ่งเสนอพฤติกรรมของตัวละคร ซึ่งพฤติกรรมตัวละครเป็นส่วนสำคัญของเรื่อง โดยผู้แต่งเสนอตัวละครที่ชายของฮะตุ ที่มีพฤติกรรมรุนแรง เกิดจากการที่เขาและน้องชายรวมไปถึงชาติบ้านเมืองของเขาถูกปฏิบัติไม่เหมือนชาติอื่น ๆ ไม่ได้รับการยอมรับจากประเทศต่าง ๆ ในหลาย ๆ เรื่อง จนต้องอพยพย้ายชาติตั้งถิ่นฐานใหม่อยู่เรื่อย ๆ และยังเกิดเหตุการณ์ที่น้องชายของเขา คือฮะตุ ยังถูกกลั่นแกล้ง จึงทำให้เขาโกรธ และคิดแก้แค้นจนทำให้แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่องดังนี้

กระบอกปืนจ่ออยู่ที่หัวของธง อีกลหลายกระบอกต่างจ้องตรงไปยังกลุ่มนักเรียน ครูทุกคนถูกเรียกมานั่งรวมกัน ต่อหน้าปืนอีกสองกระบอก ส่วนครูใหญ่เผชิญหน้าตัวต่อตัวกับปืนกระบอกหนึ่ง

ทุกคนนั่งนิ่ง ไม่กล้าพูด ไม่กล้าร้องไห้ อาจถึงกับล้มหายใจ ตาจ้องภาพในจอโทรทัศน์ แต่ไม่มีความสุขใด ๆ ฉายในแวตอีกแล้ว

เมื่อสัญญาณนกหวีดดังขึ้น คนกว่ายี่สิบคนก็บุกเข้ามา พวกเขาอยู่ในชุดทหาร บางคนสวมรองเท้าวาด บางคนใส่รองเท้าผ้าใบ และไม่น้อยกว่าสาม คนใส่รองเท้าแตะ ทุกคนสะพายปืน

พวกเขาประกาศตัวเป็นเจ้าของหัวทุกคนด้วยกระบอกปืน ปิดประตูทางเข้า ปิดหน้าต่าง ทั้งยังยกโต๊ะบังป้องกันบังในจุดที่สามารถมองเห็นได้จากข้างนอก

ความโกลาหลเกิดขึ้นไม่เกินห้านาที เกมฟุตบอลยังไม่มီးอะไรตื่นต้นคนที่เห็นหน้าก็แสดงตัวพร้อมความจำนงที่ทำให้ทุกคนขนลุก

เขาบอกว่าจะยิงหัวหน้านักเรียนหนึ่งคน ต่อหนึ่งประตูที่ทีมไทยทำ

ครูใหญ่พยายามต่อรอง และถามถึงข้อเรียกร้องแต่คนเป็นหัวหน้าได้แต่ชี้ปากกระบอกปืนไปยังหน้าผากครูใหญ่ ยกนิ้วแตะปากตัวเองเป็นสัญญาณว่าเงียบ

(คล้ายว่าเริ่มจากผน. 2554, หน้า 100-101)

จากความรู้สึกข้างต้นชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมที่เกิดจาอารมณ์ความโกรธแค้นนั้นเป็นสิ่งที่รุนแรงและไม่ควรประพฤติ ปฏิบัติตาม

ในเรื่องสั้น แม่ทัพตายแล้ว ได้เสนอแนวคิดแสดงพฤติกรรมด้านลบของมนุษย์ เมื่อเกิดความไม่พอใจ ก็แสดงพฤติกรรมออกมา โดยผู้แต่งได้เสนอเรื่องราวผ่านตัวละครที่เป็นชายรูปร่างอ้วนต้องมีเพศสัมพันธ์กับหญิงสาว แต่หญิงสาวกลับปฏิเสธพร้อมกับพูดถึงความอ้วน ซึ่งเป็นปมของชายรูปร่างอ้วนมาตั้งแต่สมัยเด็ก เนื่องจากเขาเกิดในครอบครัวของคนอ้วน และมีโรคเบาหวานเป็นโรคประจำตัว ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่องดังนี้

หญิงสาวร่วมห้องบ่นว่าผมอ้วนเกินไป เธอไม่เคยนอนกับคนอ้วนขนาดผม และต่อรองขอกลับก่อนผมโมโห ชกเธอจนหน้าหงาย ต่ำว่าเธอเอาเปรียบ เธอมันก็แค่สมุนเลวของผมมีด ตอนนั้นผมรู้สึกชิงชังตัวเองขึ้นมาอย่างบอกไม่ถูก พยายามมองหาอาวุธ ดาบธนูหรืออะไรก็ได้ แต่ดีที่สุดได้แค่ผ้าขนหนู ความชิงชังเปลี่ยนเป้าหมายเป็นสมุนของผมมีด ผมสะบัดผ้าขนหนูใส่หญิงสาว ปลายของผ้าขนหนูพาดตามเนื้อตัวของเธอจนปรากฏริ้วแดง เธอร้องเสียงดัง ผมจึงใช้ผ้ารัดคอเธอ

อินังแพศยาผมมีด ผมด่าเธอตั้ง ๆ

มีเสียงประตูโดนพัง และมีกานวูปไหว นาที่ต่อมา ผมถูกล็อกตัวโดยเพื่อนๆ ก่อนจะมีได้กรับใช้ของโรงแรมสองสามคน ช่วยกันลากตัวผมออกไป

(แม่ทัพตายแล้ว. 2554, หน้า 165)

จากเนื้อความข้างต้นชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมที่แสดงออกนั้น เกิดจากความไม่พึงพอใจต่อสิ่ง ๆ นั้น ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นสามารถแสดงออกได้หลายทาง ทั้งการพูด หรือการแสดงท่าทาง

ในเรื่องสั้น หนุมานเหยียบเมือง ได้เสนอแนวคิดแสดงด้านพฤติกรรม โดยนำเสนอผ่านความเชื่อ โดยที่เขาไม่ต้องการและเขาก็ไม่ได้มีความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเหนือธรรมชาติเรื่องทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับตัวเขาเป็นเพียงสิ่งที่จิตของเขากำหนดมันขึ้นมามันไม่ใช่เรื่องจริง ตัวอย่างดังนี้

“กูคือหนุมาน” ผมแหงนหน้าหัวเราะ ตอนนี้เป็นผมคล้ายจะเป็นลม ตาพร่ามัวแต่พอมองเห็นสีหน้า ของพระครูผู้เป็นเจ้าพิธี รวมทั้งคนในพิธีที่หันมาด้วยใบหน้าคล้ายถูกผีหลอก ผมกระโจนพรวดถึงประรำพิธี เตะที่เดียวบายศรีขาดทั้งเก้ายอด ยกโต๊ะเครื่องเซ่นพุ่มไปยังกลุ่มพราหมณ์ รื้อทำลายข้าวของทุกอย่าง... แต่นั่นต้องรอหลังจากที่ผมหมดสติไปแล้ว

(หนุมานเหยียบเมือง, 2554, หน้า 205)

ผู้เขียนสื่อแนวความคิดหรือทัศนคติของตัวละครที่มีต่อสังคมมนุษย์ ตัวละครมีความขัดแย้งในตัวโดยผ่านการเล่าเรื่องของตัวละครจะไม่เน้นบทสนทนาของตัวละครและเนื้อเรื่อง โดยผู้เขียนใช้บทสนทนาในเรื่องไม่มาก แต่มีความกระชับรัดกุม มีการเลือกสรรคำที่มีความหมายกับเนื้อเรื่องและช่วยในการดำเนินเรื่องได้อย่างชัดเจน

4. แนวคิดแสดงสภาพและเหตุการณ์ แนวคิดที่ผู้แต่งมุ่งแสดงสภาพบางอย่าง หรือเหตุการณ์บางตอนบางช่วงของชีวิตตัวละคร เช่น การประสบความสำเร็จที่สุดของชีวิต จุดที่ตกต่ำที่สุดของชีวิต การที่ต้องพบเจอความสุขที่สุดและทุกข์ที่สุด ซึ่งชัดเจน กวีจรได้เสนอออกมาผ่านตัวละคร ให้เห็นว่าในชีวิตของมนุษย์ล้วนเกิดเหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ มากมาย ทั้งน่าจดจำ และไม่น่าจดจำ ดังที่ปรากฏในเรื่องดังนี้

ในเรื่องสั้น **หวังว่ากิมาซจะไม่พลาดอีก** ได้เสนอแนวคิดแสดงสภาพ และเหตุการณ์ ผู้หญิงท้องแก่ที่กำลังจะคลอดลูก ซึ่งผู้แต่งเสนอให้เห็นถึงการกำเนิดชีวิตหนึ่ง ผู้หญิงต้องใช้ความอดทนอย่างมาก หนึ่งชีวิตที่เกิดขึ้นมานั้นคือความสุขของทุก ๆ คน ดังข้อความที่ปรากฏในดังนี้

ขอบฟ้าทิศตะวันออกเริ่มมีแสงเรื่อเรือง เสียงใครบางคนร้องว่าเด็กออกมาแล้ว ทุกคนยิ้มให้กัน เด็กเป็นผู้ชายตัวล่ำขมพู เลอะคราบเลือด ก่อนถูกล้างตัวและห่อด้วยผ้าซึ่งมีอยู่ หญิงผู้ให้กำเนิดสงบเสียงลงแล้ว หล่อนนอนนิ่ง มีรอยยิ้มแฉ่งหน้า ข้านึกถึงวันที่ลูกข้าถือกำเนิด ข้านคงมีสีหน้าแบบนี้เช่นกัน

เมื่อแสงแรกแห่งวันอาบฝนโลก เด็กก็ถูกส่งสู่อ้อมอกของปาปาผู้อาวุโส เพื่อกล่าวรับขวัญ ข้ามองดูภาพอันขัดแย้งนั้น ชีวิตหนึ่งใกล้ความตาย กำลังอ้อมอีกชีวิตหนึ่งซึ่งเพิ่งถือกำเนิด กิมาซทำอะไรกัน ชีวิตคนมากมายต้องตายเมื่อวาน ในวันนี้กลับถูกทดแทนด้วยชีวิตใหม่ แม้จะดูไม่สมดุคแต่ก็ไม่เสียดุคมากนัก ข้านไม่อาจรู้ว่ากิมาซกำลังจะบอกอะไร แต่หวังว่ากิมาซจะไม่ทำสิ่งผิดพลาดขึ้นมาอีก

(หวังว่ากิมาซจะไม่พลาดอีก. 2554, หน้า 218)

ในเรื่องสั้น **นาฏกรรมแห่งไฟ** ได้เสนอแนวคิดแสดงสภาพ และเหตุการณ์ ผู้แต่งมุ่งแสดงเหตุการณ์ของช่วงชีวิตตัวละครหนุ่มสาวที่มาชมการแสดง ซึ่งทั้งสองต่างมีความในใจที่อยากบอกซึ่งกันและกัน ชายหนุ่มที่กำลังป่วยหนักเป็นมะเร็งระยะสุดท้าย และอีกหนึ่งชีวิตที่กำลังเกิดขึ้นในท้องของหญิงสาว ดังข้อความที่ปรากฏในเรื่องดังนี้

เปิดม่าน

ในจำนวนผู้ชมอันมากมาย หนุ่มสาวคู่หนึ่งนั่งกุมมือกัน ตาจับจ้องบนเวที หนุ่มคนนั้นกำลังตัดสินใจว่าจะบอกแฟนสาวของเขาดีหรือไม่ ผลตรวจสุขภาพประจำปีพบว่าเขาเป็นมะเร็งระยะที่สาม

(นาฏกรรมแห่งไฟ. 2554, หน้า 221)

และข้อความว่า

ปิดม่าน

โพสว่าง คนตุลุก เหลือเพียงหนุ่มสาวทั้งคู่ที่ยังนั่งกุมมือ หญิงสาวเริ่มลังเล ว่าควรบอกแฟนหนุ่มหรือไม่ ประจำเดือนเธอขาดไปกว่าสองเดือนแล้ว.

(นาฏกรรมแห่งไฟ. 2554, หน้า 251)

ในเรื่องสั้น อย่างน้อยสัก 5 นาที ได้เสนอแนวคิดแสดงสภาพ เหตุการณ์บางตอนของช่วงชีวิตตัวละครที่มีตำแหน่งเป็นเจ้าของบริษัทขนาดใหญ่ต้องมาลำบากเดินตากแดด เพราะชีวิตของเขาเคยนั่งสบายอยู่ในห้องแอร์ แต่ต่อมาเจอกับเหตุการณ์ที่ไม่คิดว่าจะเคยเกิดขึ้นกับตัวเอง การใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ แม้กระทั่งเวลาไปหาหมอก็ไม่น่าจะพอมีเวลา และต้องรีบเดินทางไปประชุมต่อที่บริษัทให้ทันตามเวลาที่วางแผนไว้ เขาจะรู้สึกเหนื่อยมากผิดปกติ เพราะเขามีเวลาไม่มากนัก ดึงข้อความที่ปรากฏในเรื่อง

คำนวณจากการใช้เวลาเดินในตอนแรก ฉันคงต้องเพิ่มความเร็วเป็นสองเท่าเพื่อให้ทันตามกำหนดการทั้งหมด แดดแรงจนแทบจะหลอมเนื้อตัวให้ละลาย ฉันหอบหายใจขึ้นจนไม่เป็นจังหวะ เหงื่อซึมฝ่ามือ รู้สึกมีลมดันจากห้องขึ้นยอดอก คล้ายจะหลุดออกจากปากแต่ยังยั้งไว้ที่คอ แน่นอึดอัดจนต้องนั่งพักได้ร่มไม้ ใกล้เขตก่อสร้าง หัวใจเต้นเร็วเร็วจนแทบกระดอนออกนอกกรง ฉันทึ่งถึงคำแนะนำของหมอ

"คุณต้องหาเวลาอย่างน้อยวันละ 5 นาที เพื่อให้หัวใจเต้นเกินร้อยครั้งต่อนาที"

(อย่างน้อยสัก 5 นาที. 2554, หน้า 254-255)

จากการวิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในเรื่องแดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ พบว่ามีแนวคิดแสดงสภาพและเหตุการณ์ที่สำคัญของช่วงชีวิตตัวละคร การเริ่มต้นของอีกหนึ่งชีวิต และสภาพเหตุการณ์ที่กำลังจะสูญเสียอีกหนึ่งชีวิต เหตุการณ์ที่ไม่คิดว่าจะเกิดขึ้นกับชีวิตเลยก็เกิด ซึ่งผู้แต่งเสนอให้เห็นถึงความไม่แน่นอนของชีวิต

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กัจจรเดช “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้น รางวัลสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กัจจรเดช เรื่อง แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ

ผลการวิจัยพบว่า ในรวมเรื่องสั้น รางวัลสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กัจจรเดช เรื่อง แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ ปรากฏแนวคิดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ แนวคิดแสดงพรรณนะ แนวคิดแสดงอารมณ์ แนวคิดแสดงพฤติกรรม และแนวคิดแสดงสภาพเหตุการณ์

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กัจจรเดช “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้น รางวัลสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กัจจรเดช เรื่อง แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ ผลการวิจัยพบว่า ในรวมเรื่องสั้น รางวัลสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนของ จเด็จ กัจจรเดช เรื่อง แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ ปรากฏแนวคิดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ แนวคิดแสดงพรรณนะ แนวคิดแสดงอารมณ์ แนวคิดแสดงพฤติกรรม และแนวคิดแสดงสภาพเหตุการณ์ อภิปรายผลได้ดังนี้

ในรวมเรื่องสั้น แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ ของ เจตติง กำจรเดช ประกอบงานเขียนขึ้นจากมวลแนวคิด ทฤษฎี และองค์ความรู้หลายชนิด ทำให้ผู้อ่านเสมือนได้อ่าน หรือศึกษาวิชาความรู้อย่างหลากหลายแขนงวิชาโดยในรวม เรื่องสั้น “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” นั้นได้นำเสนอแนวคิดต่าง ๆ ได้แก่ แนวคิดแสดงทรรศนะ แนวคิดแสดง อารมณ์ แนวคิดแสดงพฤติกรรม และแนวคิดแสดงสภาพเหตุการณ์นั้น ทำให้ผู้อ่านสามารถนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของพัทพันธ์ พาที และคณะ (2561) ที่ศึกษาภาพสะท้อนและแนวคิดในวรรณกรรมรวม เรื่องสั้น “สิงโตนอกคอก” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนที่ปรากฏในวรรณกรรมรวมเรื่องสั้น “สิงโตนอก คอก” และ 2) เพื่อวิเคราะห์แนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสั้น “สิงโตนอกคอก” ผลการวิจัยพบว่า ด้าน แนวคิดที่ ปรากฏในวรรณกรรมรวมเรื่องสั้น “สิงโตนอกคอก” ปรากฏ 4 แนวคิด ได้แก่ 1) แนวคิดแสดงทัศนนะ, 2) แนวคิดแสดง อารมณ์, 3) แนวคิดแสดงพฤติกรรม และ 4) แนวคิดแสดงสภาพ และเหตุการณ์ นอกจากนี้จากผลการศึกษา ของ สันติภาพ ขารัมย์ (2555) ศึกษาเรื่องสั้นในนิตยสารช่อกระเจตพ. ศ. 2550-2553 : การศึกษาในแง่การเล่าเรื่อง มุ่ง ศึกษาทวิวิธีการเล่าเรื่องในนิตยสารช่อกระเจตโดยศึกษาข้อมูลจากนิตยสารช่อกระเจตตั้งแต่ปีศ 2550-2553 จำนวน 13 เล่ม มีเรื่องสั้นรวมทั้งสิ้น 171 เรื่อง ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ด้านแนวคิดในเรื่องสั้นจากนิตยสารช่อกระเจต.ศ 2550-2553 แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มแนวคิดได้แก่แนวคิดเกี่ยวกับปัจเจกชนในสภาวะสังคมสมัยใหม่แนวคิดเกี่ยวกับความ รักแนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวแนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองแนวคิดเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งในสามจังหวัด ชายแดนใต้และแนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาและศาสนา

ซึ่งจากคำนิยามหนังสือเข้ารอบรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (Isranews, 20 กันยายน 2554) ของคณะกรรมการคัดเลือกรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ที่มีมติเป็นเอกฉันท์ ได้ พิจารณาคัดเลือกหนังสือรวมเรื่องสั้น "แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ" ของ เจตติง กำจรเดช เป็นผู้ชนะรางวัล วรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนประจำปี 2554 จากการคัดเลือกหนังสือจำนวน 83 เล่ม แสดงความเห็นต่อ "แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ" ว่า รวมเรื่องสั้น "แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ" ของ เจตติง กำจรเดช "เป็น รวมเรื่องสั้น 12 เรื่อง ที่ทำให้เรามองสิ่งต่างๆ รอบตัวด้วยดวงตาที่เปลี่ยนไป เรื่องสั้นเหล่านี้แม้จะดูหนักหน่วงมีมิติที่ทับ ซ้อน มีมุมมองที่แปลกต่าง หากแต่มีความหมายอันน่าพิเนจ นักเขียนเน้นการเล่าเรื่องอย่าง มีชั้นเชิง อย่างอ่อนเงื่อนซ่อน ปม กำกับบทบาทความคิดอย่างมีศิลปะในการเรียงร้อยและจัดวางจังหวะถ้อยคำและข้อความ เรื่องราวที่มีลีลาเชิงอุป ลักษณ์ ประชดประชัน ยั่วล้อ การละเล่นกับความแปลกประหลาด ความขำรุตของสังคมและปรัชญาที่แฝงอยู่ ลงไปถึงรายละเอียดของอารมณ์มนุษย์ ภายหลังเผชิญความโศกเศร้าและหายนะ เผชิญชะตากรรมที่เกิดจากน้ำมือมนุษย์ ภายย่อในเนื้อหาแต่ละเรื่อง เรียกอารมณ์ และวิธีการมองโลก กระตุ้นให้คิดตามและคิดต่อ กล่าวได้ว่า รวมเรื่องสั้นชุดนี้ โดดเด่นด้วยทวิวิธีการเล่าเรื่องในแบบเฉพาะตน ฝีมือในเชิงการประพันธ์ มีสีสันในแง่ของการนำเสนอโลกทัศน์ ต่อชีวิต สังคมและโลกที่ลุ่มลึก พร้อมทั้งทวิทางวรรณศิลป์ที่เปี่ยมด้วยชีวิตชีวา เข้มข้นด้วยอารมณ์อย่างน่าสนใจ เป็นเรื่องสั้น ชุดหนึ่งที่ทำทนายจิตสำนึกของคนในสังคมได้เป็นอย่างดี"

จากข้างต้น เรื่องสั้นทุกเรื่องของเจตติง กำจรเดช มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ผู้อ่านจะพลิกกลับไป อ่านใหม่ หลายเรื่องสั้นที่ผู้เขียนยอมอ่านหลายต่อหลายรอบ และพบว่าแต่ละรอบนั้น เราจะได้พบความแปลกใหม่ เพียงแต่ผู้อ่านจะต้องยอมละทิ้งความคิดเดิม และยอมรับมุมมองที่แปลกใหม่เพื่อเปิดที่ว่างทางความคิด อีกทั้งรวมเรื่อง

สั้น แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ ของ จเด็จ กำจรเดช เป็นรวมเรื่องสั้นที่ให้แนวคิดในการสร้างพลังอันหลากหลายเกี่ยวกับมนุษย์ในสังคม ผู้เขียนได้นำเสนอผ่านมุมมองที่หลากหลาย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง แนวคิดที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน ของ จเด็จ กำจรเดช เรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาความช่วยเหลือและแนะนำให้คำปรึกษาตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องเพื่อนำไปพัฒนาให้ดีขึ้น จากผู้มีพระคุณหลายท่าน จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอขอบพระคุณยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- ถวัลย์ มาตจรัส. (2544). **คู่มือการเขียนเรื่องสั้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ภูมิปัญญา.
- พัทธนันท์ พาป้อ และคณะ, (2561). การศึกษาภาพสะท้อนและแนวคิดในวรรณกรรมรวมเรื่องสั้น “สิงโตนอกคอก” .วารสาร มจร นครน่านปริทรรศน์. 3(1), น. 89-105.
- มานพ ถนอมศรี. (2546). **การเขียนหนังสือสารคดี** **บันเทิงคดี** สำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: ลิปประภา.
- วรรณะรัตน์ ไชยวงศ์. (2550). การวิเคราะห์กลวิธีการแต่งและคุณค่าของนวนิยายแปลเกาหลี. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย**. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิบูลยวรรณ มุสิกนุเคราะห์. (2559). **เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการวรรณกรรมปัจจุบัน**. มปท.
- ศิวกานท์ ปทุมสูติ. (2553). **คู่มือการอ่านคิดวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: ศูนย์การเรียนรู้ทุ่งสักกาศรม.
- สันติภาพ ชาร์มย์. (2555) **เรื่องสั้นในนิตยสารช่อการะเกด พ.ศ. 2550-2553 : การศึกษาในแง่การเล่าเรื่อง**. ปรินญา
นิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุดารัตน์ เสรีวัฒน์. (2522). **วิวัฒนาการเรื่องสั้นในเมืองไทยตั้งแต่แรกจนถึง พ.ศ.2475**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหา
บัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Isranews. (20 กันยายน 2554). "แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ" ของ จเด็จ กำจรเดช **คว่ำรางวัลซีไรท์ประจำปี 2554**สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <https://www.isranews.org/isranews-other-news/3625-แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ-ของ-จเด็จ-กำจรเดช-คว่ำรางวัลซีไรท์ประจำปี-2554.html>.